

การแสดงเหตุผล

และการแสดง

ทัศนนะ

เพจภาษาไทยเอาไปสอน

การแสดงผล

"เหตุผล" หมายถึง กฎเกณฑ์ ข้อเท็จจริง ความคิดอันเป็นหลักทั่วไป
ที่เราใช้สนับสนุนข้อสรุป ซึ่งอาจจะเป็นข้อสังเกต ข้อคิด ข้อตัดสินใจ คำ
วิงวอน ข้อวินิจฉัย การคาดคะเน หรือข้อยุติเกี่ยวกับ เรื่องใดเรื่องหนึ่ง

โครงสร้างของการแสดงผล ประกอบด้วย

ตัวเหตุผล
(ข้อสนับสนุน)

ข้อสรุป

"ข้อสรุป" หมายถึง ข้อวินิจฉัย ข้อตัดสินใจหรือข้อยุติ
เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

นำคำมาโรงเรียนสาย ถึงถูกหักคะแนนพฤติกรรม

ข้อสนับสนุน

ข้อสรุป

กระบวนการแสดงเหตุผลและการอนุมาน

การอนุมาน หมายถึงกระบวนการคิดในการหาข้อสรุปจากเหตุผลที่มีอยู่
การอนุมานมี ๒ ประเภท คือ การอนุมานด้วยวิธีนัย และการอนุมานด้วยวิธีอุปนัย

๑. การอนุมานด้วยวิธีนัย

คือ ข้อสรุปจากข้อสันนิษฐานที่แน่นอนหรือไม่มีข้อยกเว้น

ข้อสันนิษฐาน

- มนุษย์ต้องได้รับการพักผ่อน
- แดงเป็นมนุษย์

ข้อสรุป

แดงต้องได้รับการพักผ่อน

๒. การอนุมานด้วยวิธีอุปนัย

คือ ข้อสรุปจากข้อสันนิษฐานที่ เป็นการคาดคะเนเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นต่อไป ซึ่งการคาดคะเนนี้อาจจะ จริงหรือเท็จก็ได้

ข้อสันนิษฐาน

วีทำอาชีพค้าขาย
วีเป็นคนขยัน

ข้อสรุป

ในอนาคตวีจะเป็นคนรวย

ภาษาที่ใช้แสดงเหตุผล มี ๔ ลักษณะ คือ

๑. ใช้สันธานแสดงเหตุผล
๒. ไม่ใช้สันธานแสดงเหตุผล
๓. ใช้กลุ่มคำที่บ่งชี้ว่าตอนใดเป็นเหตุผลตอนใดเป็นข้อสรุป
๔. ใช้เหตุผลหลาย ๆ อย่างประกอบกัน

ภาษาที่ใช้แสดงเหตุผล

๑. ใช้คำสันธานแสดงเหตุผล

- เพราะเธอไม่รักฉัน ฉันจึงไม่ทนอยู่กับเธออีกต่อไป
- เห็นคุณไม่สนใจจะอ่านหนังสือเล่มนี้ ฉันก็เลยให้คนอื่นไป

- ข้อสันนิษฐาน
- ข้อสรุป

ภาษาที่ใช้แสดงเหตุผล

๒. ไม่ใช่คำสันธานแสดงเหตุผล

- เปิดเครื่องปรับอากาศทั้งวัน เปลืองไฟแย่
- รถติดมากเลยวันนี้ ไปทำงานสายแน่เลยเรา

- ข้อเสนอแนะ
- ข้อเสนอ

ภาษาที่ใช้แสดงเหตุผล

๓. ใช้กลุ่มคำที่บ่งชี้ว่าตอนใดเป็นเหตุผลตอนใดเป็นข้อสรุป

- ถ้าคุณยังไม่ตั้งใจทำงานแบบนี้ บทสรุปของคุณคือถูกไล่ออกแน่นอน
- ฉันขอสรุปว่าเธอควรเลิกยืมเงินคนนั้นคนนี้ได้แล้ว เพราะตอนนี้ทุกคนเขาเอือมระอาเธอมาก

- ข้อสนับสนุน
- ข้อสรุป

ภาษาที่ใช้แสดงเหตุผล

๔. ใช้เหตุผลหลาย ๆ อย่างประกอบกัน

ที่ฉันมาทำงานเป็นครู ก็เพราะว่าฉันชอบเด็ก ๆ และชอบสอนหนังสือ ฉันมีความสุขที่ได้ให้ความรู้แก่เด็ก ๆ พาพวกเขาเล่นเกม และได้เห็นรอยยิ้มของเด็ก ๆ ทุกวัน

- ข้อเสนอแนะ
- ข้อสรุป

การใช้ภาษาแสดงทรรศนะ

ทรรศนะ คือ ความคิดเห็นที่ประกอบด้วยเหตุผล โครงสร้างของการแสดงทรรศนะ ประกอบด้วยส่วนสำคัญ ๓ ส่วน คือ

๑. **ที่มา** คือ ส่วนที่เป็นเรื่องราวต่างๆที่ทำให้เกิดการแสดงทรรศนะ
๒. **ข้อสนับสนุน** คือ ข้อเท็จจริง หลักการ รวมทั้งทรรศนะหรือมติของผู้อื่น ที่ผู้แสดงทรรศนะนำมาใส่ เพื่อสนับสนุนทรรศนะของตน
๓. **ข้อสรุป** คือ สารสำคัญที่สุดของทรรศนะ อาจเป็นข้อเสนอแนะ ข้อวินิจฉัย หรือประเมินค่า

ความแตกต่างระหว่างธรรมชาติของบุคคล

ธรรมชาติของคนในสังคม อาจแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับสิ่งสำคัญ ๒ ประการคือ

๑. คุณสมบัติตามธรรมชาติของมนุษย์ ได้แก่ เซาว์ ปฏิภาณ ไหวพริบ ความถนัด เป็นต้น จะพัฒนาได้ เต็มที่ต่องอาศัยการส่งเสริม และสนับสนุนจากสิ่งแวดล้อม

๒. อิทธิพลของสิ่งแวดล้อม ทำให้บุคคลมีลักษณะแตกต่างกันในเรื่องความรู้ ประสบการณ์ความเชื่อและค่านิยมดังนี้

ความรู้ประสบการณ์ จะทำให้บุคคลแสดงธรรมชาติได้แตกต่างกันไป

ความเชื่อ บุคคลแสดงธรรมชาติต่างกันตามความเชื่อ ซึ่งได้จากการศึกษาอบรมทางครอบครัว และสิ่งแวดล้อม หรือวัยและประสบการณ์

ค่านิยม คือ ความรู้สึกที่มีอยู่ในจิตใจแต่ละคน เป็นเครื่องกำหนดพฤติกรรม และอิทธิพลต่อการแสดงธรรมชาติของบุคคล

ประเภทของทรศนะ

๑. ทรศนะเกี่ยวกับข้อเท็จจริง คือ ทรศนะที่เกี่ยวกับเรื่องที่เกิดขึ้นแล้วแต่ยังไม่ทราบข้อเท็จจริง การแสดงทรศนะประเภทนี้ จึงเป็นเพียงการสันนิษฐาน จะน่าเชื่อถือเพียงใดขึ้นกับข้อสนับสนุน

๒. ทรศนะเกี่ยวกับคุณค่า ค่านิยมเป็นทรศนะที่ประเมินว่าสิ่งใดดีหรือด้อย เป็นประโยชน์หรือ โทษ

๓. ทรศนะเกี่ยวกับนโยบาย เป็นทรศนะที่บ่งชี้ว่าควรทำอย่างไร ไรต่อไปในอนาคต หรือ ควรแก้ไขปรับปรุงสิ่งใดไปในทางใด ไร การแสดงทรศนะ เกี่ยวกับนโยบาย มักจะต้องเสนอข้อเท็จจริง เพื่อสนับสนุนนโยบายและประเมินค่านโยบายที่เสนอนั้นด้วย

วิธีใช้ภาษาในการแสดงทรรศนะ

ภาษาที่ใช้ในการแสดงทรรศนะนั้น จะต้องใช้ถ้อยคำ
กะทัดรัด ให้คำที่มีความหมายแจ่มชัด การเรียงลำดับ ความไม่
สับสน วกวน และต้องใช้ภาษาให้ถูกต้อง กับระดับการสื่อสาร

การประเมินค่าวรรณคดี

๑. **ประโยชน์และลักษณะสร้างสรรค์** วรรณคดีที่ดีควรก่อให้เกิดประโยชน์ และก่อให้เกิดสิ่งแปลกใหม่ ที่นำไปใช้ประโยชน์ได้ ขณะเดียวกันก็คงสิ่งดีงามของสังคมไว้

๒. **ความสมเหตุสมผล** วรรณคดีที่ดีจะต้องมีข้อสนับสนุน ที่มีน้ำหนักพอที่จะทำให้ข้อสรุปน่าเชื่อถือ

๓. **ความเหมาะสมกับผู้รับสารและกาลเทศะ** ในการพิจารณา จะต้องพิจารณาด้วยว่าวรรณคดีนั้น แสดงแก่ผู้ใดและในโอกาสใด เพื่อจะประเมินได้ว่าใช้ภาษาแบบใดจึงจะเหมาะสม ภาษาที่ใช้ต้องชัดเจน และตรงตามความต้องการ

ทบทวนชวนคิด

ข้อความต่อไปนี้ เป็นการแสดงเหตุผลและทรศนะ

น้ำเธอตั้งใจอ่านหนังสือ เธอจึงสอบผ่าน

ก้านเป็นลูกชายคนเดียว ไม่มีพี่น้อง

พี่สาวของหนูนิดไม่ชอบกินผัก

เจนชอบเรียนวิชาคณิตศาสตร์

ข้อความต่อไปนี้ ไม่มีการแสดงทรรศนะ

ແ່ນคิດວ່າຟັ່ງຄວຣຕີ່ນເຈັກວ່ານີ້

ແບມແລະບຸມໄປຮົງເຮືຸນເວລາເດີມທຸກວັນ

ແມ່ຄຸງຈະກູມີໃຈທີ່ນ້ອງສອບໄດ້ທີ່ 1

ຄົນທີ່ກຳພິດຄວຣຂອໂກະຜູ້ອື່ນອຸ່ງຈຣິ່ງໃຈ

ข้อความต่อไปนี้ เป็นการแสดงเหตุผลและตรรกะ

การศึกษางานสร้างสรรค์ช่วยสร้าง
ความแข็งแกร่งทางวัฒนธรรม

หากเก็บเวลาไว้ในขวดได้ ทุกคนก็อยากเก็บเวลา
อันเต็มไปด้วยความฝันไว้

มนุษย์กลัวความแก่เพราะไม่ใช่แค่มีอายุมากขึ้น
แต่ความแก่เป็นโรคอย่างหนึ่ง

รัฐควรกระจายอำนาจลงสู่ระดับตำบล

